

ด่วนที่สุด

ที่ สม ๐๐๐๔/ ๔๕

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา
อาคารรัฐประศาสนภักดี ชั้น ๖ - ๗
ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง
เขตหลักสี่ กทม. ๑๐๒๑๐

๗ ธันวาคม ๒๕๕๙

เรื่อง รายงานผลการพิจารณาเพื่อเสนอแนะนโยบายหรือข้อเสนอในการปรับปรุงกฎหมาย
เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.

กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนารายงานผลการพิจารณาเพื่อเสนอแนะนโยบายหรือข้อเสนอในการปรับปรุงกฎหมาย
ที่ ๒๐๖/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๕๙ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติขอเสนอรายงานผลการพิจารณาเพื่อเสนอแนะนโยบาย
หรือข้อเสนอในการปรับปรุงกฎหมาย เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ
พ.ศ. รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วยเพื่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติในฐานะรัฐสภาพิจารณา ทั้งนี้
ตามอำนาจหน้าที่ในพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๕ (๓) รายงาน
ผลการพิจารณาดังกล่าวมีสาระสำคัญ ดังนี้

๑. ความเป็นมา

๑) สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีมีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๓/ว ๓๘๙ ลงวันที่
๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ ให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องเร่งรัดดำเนินการเสนอร่างกฎหมายเข้าสู่กระบวนการนิติบัญญัติ
หรือให้มีผลใช้บังคับภายในเดือนธันวาคม ๒๕๕๙ เพิ่มเติมอีกจำนวน ๒๕ ฉบับ ซึ่งรวมถึงร่างพระราชบัญญัติ
การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.

๒) คณะกรรมาธิการวิสามัญขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ได้มีหนังสือด่วนที่สุด ที่ (สปท)
๔๑๐๑/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ เชิญเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
หรือผู้แทนในระดับบริหาร เข้าร่วมประชุมกับคณะกรรมาธิการ เพื่อให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับ
ร่างพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการ
สิทธิมนุษยชนแห่งชาติ โดยเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้เข้าร่วมการประชุมดังกล่าว
เมื่อวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ ณ อาคารรัฐสภา ๒ และได้จัดทำข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อ
ร่างพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวเสนอต่อคณะกรรมาธิการฯ

๒. เหตุผลและความจำเป็นที่ต้องเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติพิจารณาเห็นสมควรเสนอแนะนโยบายและข้อเสนอ
ในการปรับปรุงกฎหมายและกฎ ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติในฐานะรัฐสภา เพื่อส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน
ตามอำนาจหน้าที่ในมาตรา ๑๕ (๓) แห่งพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒
เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาต่อไป

/๓. ความเร่งด่วน

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

เห็นสมควรนำเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณารายงานผลการพิจารณาเพื่อเสนอแนะนโยบายฯ ในเรื่องดังกล่าว เพื่อให้ข้อเสนอแนะในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนตามรายงานนี้มีผลในทางปฏิบัติโดยเร็ว

๔. สารสำคัญของเรื่อง

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ในคราวประชุมด้านการบริหาร ครั้งที่ ๔๑/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ ได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. และพบประเด็นด้านการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนทั้งในแง่ที่เป็นหลักการทั่วไปว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุของหน่วยงานของรัฐ และในแง่บทกำหนดโทษ จึงมีข้อพิจารณาต่อร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว กับหลักการด้านสิทธิมนุษยชนที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๑) หลักการทั่วไปว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุของหน่วยงานของรัฐ กับสิทธิมนุษยชน

หลักการชี้แนะของสหประชาชาติว่าด้วยธุรกิจและสิทธิมนุษยชน (UN Guiding Principle on Business and Human Rights) กำหนดให้รัฐมีหน้าที่ในการคุ้มครองไม่ให้มีการละเมิดสิทธิมนุษยชนจากองค์กรของรัฐหรือบุคคลที่สาม ซึ่งหมายความรวมถึงองค์กรภาคธุรกิจด้วย องค์กรและบุคคลโดยเฉพาะอย่างยิ่งองค์กรภาคธุรกิจมีหน้าที่ในการเคารพสิทธิมนุษยชน และเมื่อการละเมิดสิทธิมนุษยชนเกิดขึ้น รัฐต้องจัดให้มีการเยียวยาที่เหมาะสม รวมทั้งยังเรียกร้องให้องค์กรภาคธุรกิจจัดให้มีช่องทางในการร้องเรียนและเยียวยาเมื่อมีการละเมิดสิทธิมนุษยชนเกิดขึ้นด้วย ตามแนวทางนี้ รัฐจึงต้องผูกพันในการดำเนินการเพื่อป้องกันการละเมิดสิทธิมนุษยชนอันเนื่องมาจากธุรกิจ ซึ่งการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐก็เป็นเรื่องหนึ่งที่รัฐควรให้ความสำคัญในการดำเนินการดังกล่าว และโดยที่ร่างพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. มีเจตนารมณ์ให้การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐมีกรอบการปฏิบัติงานที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน มุ่งเน้นการเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณชนเพื่อให้เกิดความโปร่งใสและเปิดโอกาสให้มีการแข่งขันอย่างเป็นธรรม มีการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างที่เกิดความคุ้มค่าในการใช้จ่ายเงิน รวมทั้งเพื่อให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล การส่งเสริมให้ภาคประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐซึ่งเป็นมาตรการหนึ่งเพื่อป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบในการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ จึงอาจกล่าวได้ว่า การจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐมีความเกี่ยวข้องกับสิทธิมนุษยชน เนื่องจากเป็นกระบวนการที่รัฐผูกพันความสัมพันธ์กับองค์กรธุรกิจหรือองค์กรเอกชนที่ประกอบกิจการและอาจก่อให้เกิดการละเมิดสิทธิมนุษยชน เช่น ผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ การจ้างแรงงานที่ไม่เป็นธรรม เป็นต้น นอกจากนี้ ได้มีแนวคิดการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐอย่างยั่งยืน (Sustainable Public Procurement) ซึ่งเป็นกระบวนการที่ถูกนำมาปรับใช้เพื่อให้การกำหนดนโยบาย การดำเนินโครงการของรัฐประสบความสำเร็จ และเกิดความคุ้มค่าในการสร้างผลประโยชน์ที่ค้ำึงถึงสังคม เศรษฐกิจ และผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม โดยปัจจัยด้านสังคมดังกล่าวมีรายละเอียดครอบคลุมไปถึงความยุติธรรมและความเสมอภาคทางสังคม สิทธิมนุษยชนและเงื่อนไขการจ้างแรงงานทั้งทางตรงและทางอ้อม

เมื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. มาตรา ๗ วรรคสาม ที่กำหนดให้การจัดซื้อจัดจ้างที่ไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีกฎหรือระเบียบเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุตามหลักเกณฑ์และแนวทางของพระราชบัญญัตินี้ โดยอย่างน้อยต้องมีหลักการในเรื่องความคุ้มค่า โปร่งใส มีสิทธิภาพและประสิทธิภาพ และตรวจสอบได้ และมาตรา ๘ ที่กำหนดให้การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุของหน่วยงานของรัฐต้อง

ก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่หน่วยงานของรัฐ และต้องสอดคล้องกับหลักการคุ้มครองค่า โปรงใส มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และตรวจสอบได้ เห็นว่า บทบัญญัติดังกล่าวเป็นการวางหลักการทั่วไปให้การดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐและการบริหารพัสดุสอดคล้องตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย ไม่ว่าจะดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐและการบริหารพัสดุนั้นจะอยู่ภายใต้บังคับของพระราชบัญญัตินี้หรือไม่ แต่ยังคงขาดหลักการสร้างความเป็นธรรมและความเท่าเทียมในสังคม และการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ดังนั้น เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายเป็นไปตามเจตนารมณ์และหลักธรรมาภิบาล และสอดคล้องกับหลักการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนมากยิ่งขึ้น จึงเห็นควรให้พิจารณาแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติในมาตรา ๗ วรรคสาม และมาตรา ๘ แห่งร่างพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ให้คำนึงถึงหลักการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐอย่างยั่งยืนด้วย

๒) บทกำหนดโทษ

กฎหมายอาญาเป็นบทบัญญัติที่มีผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของบุคคล เนื่องจากมีการกำหนดบทลงโทษที่มุ่งหมายต่อสิทธิในชีวิตร่างกายและเสรีภาพของบุคคล คือ โทษประหารชีวิต โทษจำคุก โทษกักขัง และบทลงโทษที่มุ่งหมายต่อทรัพย์สินของบุคคล คือ โทษปรับ โทษริบทรัพย์สิน ด้วยเหตุนี้การบัญญัติกฎหมายอาญาจึงต้องมีลักษณะที่พิเศษแตกต่างจากกฎหมายอื่น โดยเป็นหลักการสากลคือ “ไม่มีความผิด ไม่มีโทษ หากไม่มีกฎหมาย (Nullum crimen nulla poena sine lege)”

หลักการนี้เป็นหลักการสากลอันเป็นที่ยอมรับในนานาอารยประเทศ อันได้แก่ ปริญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน ข้อ ๑๑ (๒) กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง ข้อ ๑๕ ซึ่งประเทศไทยเป็นภาคีสมาชิกและมีพันธกรณีระหว่างประเทศ และประเทศไทยได้มีการรับรองหลักการนี้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๓๙ ซึ่งยังคงได้รับการคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ มาตรา ๔ อีกทั้ง ประมวลกฎหมายอาญาได้มีการกำหนดหลักการนี้ไว้ในมาตรา ๒ วรรคแรก บัญญัติว่า “บุคคลจักต้องรับโทษในทางอาญาต่อเมื่อได้กระทำการอันกฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำนั้นบัญญัติเป็นความผิดและกำหนดโทษไว้ และโทษที่จะลงแก่ผู้กระทำความผิดนั้นต้องเป็นโทษที่บัญญัติในกฎหมาย” โดยมีหลักการ ๔ ประการ คือ ๑) ผู้กระทำความผิดไม่ต้องรับผิดในทางอาญา หากการกระทำนั้นไม่มีกฎหมายบัญญัติไว้ในขณะกระทำว่าเป็นความผิดและกำหนดโทษไว้ ๒) กฎหมายอาญาจะย้อนหลังให้ผลร้ายมิได้ ๓) ถ้อยคำในกฎหมายอาญาจะต้องบัญญัติให้ชัดเจนแน่นอนปราศจากความคลุมเครือ การที่จะต้องใช้กฎหมายมีความชัดเจนแน่นอนนั้นเพื่อให้ประชาชนผู้ซึ่งอยู่ภายใต้กฎหมายมีโอกาสได้รู้ล่วงหน้าว่า การกระทำหรือไม่กระทำของเขาเป็นความผิดหรือไม่ นอกจากบทบัญญัติในส่วนที่เกี่ยวกับความผิดจะต้องบัญญัติไว้โดยแจ้งชัดแล้ว บทบัญญัติในส่วนที่เกี่ยวกับโทษก็ต้องแจ้งชัดด้วยว่าการกระทำที่ถือว่าเป็นความผิดนั้นๆ จะได้รับโทษสถานใด และ ๔) กฎหมายอาญาต้องตีความโดยเคร่งครัด

๒.๑) บทกำหนดโทษตามร่างพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ

พ.ศ.

บทกำหนดโทษในหมวด ๑๕ มาตรา ๑๑๘ ของร่างพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ที่ได้กำหนดให้เจ้าหน้าที่หรือผู้มีอำนาจในการดำเนินการเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างหรือการบริหารพัสดุ ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ในการจัดซื้อจัดจ้างหรือการบริหารพัสดุ ตามพระราชบัญญัตินี้ ฎกกระทรวง ระเบียบ หรือประกาศที่ออกตามความในพระราชบัญญัตินี้ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และมีโทษปรับตั้งแต่สี่หมื่นบาทถึงสี่แสนบาท เมื่อพิจารณาแล้วเห็นว่า เป็นการกำหนดโทษทางอาญาที่มีผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของบุคคล มีการกำหนดบทลงโทษจำคุกและโทษปรับโดยมีอัตราโทษขั้นต่ำ ซึ่งเป็นการจำกัดการใช้ดุลพินิจของศาลในการพิจารณาพิพากษาลงโทษ โดยการกำหนดโทษควรมีความเหมาะสมกับการลงโทษ ซึ่งอาจพิจารณาจากลักษณะการกระทำความผิดและความร้ายแรงในแต่ละกรณี

/ประกอบ

ประกอบกับมาตรา ๑๑๘ ได้กำหนดความรับผิดไว้อย่างกว้างขวาง ทั้งความผิดที่เกิดจากการปฏิบัติหรือละเว้น การปฏิบัติหน้าที่ในการจัดซื้อจัดจ้างหรือการบริหารพัสดุตามพระราชบัญญัตินี้ กฎกระทรวง ระเบียบ หรือ ประกาศที่ออกตามความในพระราชบัญญัตินี้ จึงไม่ควรกำหนดอัตราโทษขั้นต่ำ เพื่อให้ศาลใช้ดุลพินิจในการ ลงโทษอย่างเหมาะสมและได้สัดส่วนกับการกระทำความผิดในแต่ละบุคคล

๒.๒) บทกำหนดโทษตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการวิสามัญขับเคลื่อน การปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คณะกรรมการวิสามัญขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปราม การทุจริตและประพฤติมิชอบ สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ได้มีข้อเสนอแนะต่อบทกำหนดโทษตาม มาตรา ๑๑๘ ของร่างพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. โดยเห็นว่า บทกำหนดโทษตามมาตรา ๑๑๘ ควรปรับแก้ให้สอดคล้องกับการกระทำความผิด

เมื่อพิจารณาข้อเสนอแนะข้างต้นที่ให้ปรับแก้บทกำหนดโทษตามมาตรา ๑๑๘ ให้สอดคล้องกับการกระทำความผิด แล้วเห็นว่า เป็นการกำหนดบทบัญญัติที่มีโทษทางอาญา ซึ่งขาดความชัดเจน ว่าการกระทำใดจะมีความรับผิดทางอาญา และบทบัญญัติในส่วนที่เกี่ยวกับโทษขาดความชัดเจนว่าการกระทำที่ ถือว่าเป็นความผิดนั้นจะได้รับโทษสถานใด นอกจากนี้ บทบัญญัติตามข้อเสนอดังกล่าวไม่ได้กำหนด ระวังโทษไว้แต่อย่างใด แต่กำหนดให้ต้องไปพิจารณาจากกฎหมายอื่นๆ ซึ่งเป็นการกำหนดบทลงโทษ ที่ไม่แจ่มชัด อันไม่สอดคล้องกับหลักการ “ไม่มีความผิด ไม่มีโทษ หากไม่มีกฎหมาย” ซึ่งเป็นหลักการสากล ที่ได้รับการรับรองโดยปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและ สิทธิทางการเมือง รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๓๙ และประมวลกฎหมายอาญา ดังที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น

ในส่วนข้อเสนอ มาตรา ๑๑๘ วรรคสาม พิจารณาแล้วเห็นว่า เป็นการกำหนดความ รับผิดของเจ้าหน้าที่อย่างกว้างขวาง กล่าวคือ เป็นการกำหนดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐต้องรับผิดหากการปฏิบัติหรือละ เว้นไม่ปฏิบัติเป็นการฝ่าฝืนกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง มติคณะรัฐมนตรีอย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งการบัญญัติ ลักษณะนี้อาจทำให้เกิดปัญหาในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ เนื่องจากข้อบังคับ คำสั่ง มติคณะรัฐมนตรีอาจ กำหนดขึ้นมาเพื่อแก้ปัญหาเหตุการณ์ในช่วงระยะเวลาหนึ่ง มิได้มีลักษณะเป็นการถาวร หรืออาจเป็นแนวปฏิบัติ ภายในของแต่ส่วนราชการเท่านั้น ซึ่งบางกรณีหากเป็นการกระทำที่ไม่ได้ทุจริตและรัฐไม่เสียประโยชน์ อาจมี ความรับผิดทางวินัยตามระเบียบของหน่วยงานเท่านั้น จึงไม่ควรที่จะกำหนดให้มีความรับผิดทางอาญาในส่วนนี้ ด้วย อีกทั้ง บทบัญญัตินี้ได้กำหนดความรับผิดทางอาญาให้จำคุก อันกระทบสิทธิเสรีภาพของเจ้าหน้าที่เป็นอย่างยิ่ง โดยเจ้าหน้าที่ต้องรับผิดแม้ว่าการปฏิบัติหรือละเว้นไม่ปฏิบัตินั้นจะเป็นการทุจริตในวงราชการด้วยหรือไม่ก็ตาม รวมถึงต้องรับผิดกรณีปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่อด้วย ส่งผลให้เจ้าหน้าที่ต้องรับผิดในทางอาญาได้มาก ยิ่งขึ้น ซึ่งต่างจากพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ที่แม้ว่าความรับผิดของ เจ้าหน้าที่จะเป็นความรับผิดทางแพ่งซึ่งมีผลกระทบต่อสิทธิเสรีภาพน้อยกว่า แต่ก็ยังกำหนดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐ จะต้องรับผิดเมื่อได้จงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงเท่านั้น

ดังนั้น การกำหนดความรับผิดทางอาญาในลักษณะนี้จะเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงาน ของหน่วยงานของรัฐ เจ้าหน้าที่อาจไม่กล้าตัดสินใจดำเนินการใดๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหาร พักฐุภาครรัฐ ส่งผลกระทบต่อระบบราชการทั้งต่อหน่วยงานของรัฐโดยรวมและเจ้าหน้าที่ เพราะเกรงความรับผิด ทางอาญาที่จะเกิดแก่ตน ซึ่งปัญหาลักษณะนี้ถือเป็นที่มาของการใช้บังคับพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิด ของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ด้วยเหตุนี้ จึงไม่เห็นด้วยกับข้อเสนอของคณะกรรมการวิสามัญขับเคลื่อนการปฏิรูป

ประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
 ที่ให้ปรับแก้บทกำหนดโทษตามมาตรา ๑๑๘

๓) ข้อเสนอแนะนโยบายและข้อเสนอในการปรับปรุงกฎหมาย เพื่อส่งเสริมและคุ้มครอง
 สิทธิมนุษยชน

เพื่อให้บทบัญญัติแห่งร่างพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ
 พ.ศ. นำไปสู่การใช้บังคับและการปฏิบัติตรงตามเจตนารมณ์และหลักธรรมาภิบาล สอดคล้องกับหลักการ
 คุ้มครองสิทธิมนุษยชนตามพันธกรณีระหว่างประเทศด้านสิทธิมนุษยชนที่ประเทศไทยต้องปฏิบัติตาม
 คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเห็นควรมีข้อเสนอในการปรับปรุงกฎหมายต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติในฐานะ
 รัฐสภาตามมาตรา ๑๕ (๓) แห่งพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ดังนี้

๓.๑) ควรแก้ไขเพิ่มเติมความในมาตรา ๗ วรรคสาม และมาตรา ๘ ให้สอดคล้องกับ
 หลักการชี้แนะของสหประชาชาติว่าด้วยธุรกิจและสิทธิมนุษยชน (UN Guiding Principle on Business and
 Human Rights) โดยเพิ่มเติมหลักการเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐอย่างยั่งยืน (Sustainable Public
 Procurement) ที่คำนึงถึงสังคม เศรษฐกิจ และผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ดังนี้

๓.๑.๑) มาตรา ๗ วรรคสาม ควรแก้ไขเพิ่มเติมเป็น

“กรณีตามวรรคหนึ่ง ให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีกฎหรือระเบียบเกี่ยวกับการ
 จัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุตามหลักเกณฑ์และแนวทางของพระราชบัญญัตินี้ โดยอย่างน้อยต้องมีหลักการ
 ในเรื่องของความคุ้มค่า โปร่งใส มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และตรวจสอบได้ และความยั่งยืนโดยคำนึงถึง
 ผลกระทบด้านสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม”

๓.๑.๒) มาตรา ๘ ควรแก้ไขเพิ่มเติมเป็น

“การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุของหน่วยงานของรัฐต้องก่อให้เกิด
 ประโยชน์สูงสุดแก่หน่วยงานของรัฐ และต้องสอดคล้องกับหลักการ ดังต่อไปนี้

(๕) ความยั่งยืน โดยคำนึงถึงผลกระทบด้านสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม

.....”

๓.๒) ควรแก้ไขอัตราโทษจำคุกและโทษปรับ ตามความในมาตรา ๑๑๘ เพื่อให้ศาล
 สามารถใช้ดุลพินิจในการพิจารณาพิพากษาลงโทษได้อย่างเหมาะสม และได้สัดส่วนกับการกระทำความผิดในแต่ละ
 ลักษณะซึ่งมีขอบเขตการตีความอย่างกว้างขวาง ทั้งความผิดที่เกิดจากการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ในการ
 จัดซื้อจัดจ้างหรือการบริหารพัสดุตามพระราชบัญญัตินี้ กฎกระทรวง ระเบียบ หรือประกาศที่ออกตามความ
 ในพระราชบัญญัตินี้ ดังนี้

“ผู้ใดเป็นเจ้าหน้าที่หรือเป็นผู้มีอำนาจหน้าที่.... ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึง
ไม่เกินสิบปี และปรับตั้งแต่สี่หมื่นบาทถึงไม่เกินสี่แสนบาท”

๕. ข้อเสนอ

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติขอความกรุณาท่านโปรดนำเสนอสภานิติบัญญัติ
 แห่งชาติเพื่อพิจารณารายงานผลการพิจารณาเพื่อเสนอแนะนโยบายหรือข้อเสนอในการปรับปรุงกฎหมาย
 ที่ ๒๐๖/๒๕๕๙ ดังกล่าวข้างต้น ตามนัยมาตรา ๑๕ (๓) แห่งพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
 พ.ศ. ๒๕๔๒ เพื่อประกอบการพิจารณาตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา ผลเป็นประการใด กรุณาแจ้งให้ทราบด้วย จะขอบคุณยิ่ง
ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(นายวัส ติงสมิตร)

ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
สำนักวิจัยและวิชาการ
โทร. ๐ ๒๑๔๑ ๓๘๘๘
โทรสาร ๐ ๒๑๔๓ ๙๕๖๙

ได้รับเรื่องไว้แล้ว
ชื่อผู้รับ..... น.ท.อ. อ.ก.ท.
วันที่..... 8/12/59
เวลา..... 11.24